

ҚР Ұлттық экономика министрі Е.А. Досаевтың 2015 жылғы 28 желтоқсандағы ҚР Парламенті мәжілісіндегі Үкімет сағатында Дағдарысқа қарсы жоспар мәселесі бойынша сөйлеген сөзі

**Құрметті Абай Бөлікбайұлы!
Құрметті депутаттар!**

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың «**Қазақстан жаңа жаһандық нақты ахуалда: өсу, реформалар, даму**» атты Қазақстан халқына Жолдауын орындау бойынша Жалпыұлттық іс-шаралар жоспарын іске асыру үшін Үкімет ағымдағы жылғы 8 желтоқсанда Үкімет пен Ұлттық Банктің экономикалық және әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз ету жөніндегі 2016-2018 жылдарға арналған дағдарысқа қарсы іс-қимылдар жоспарын (бұдан әрі - Дағдарысқа қарсы жоспар) мақұлдады.

Сонымен қатар, Дағдарысқа қарсы жоспар «**100 нақты қадам**» Ұлт жоспары шеңберіндегі реформаларды тереңдету жөніндегі, Мемлекет басшысының 2015 жылғы 18 қарашадағы Үкіметтің кеңейтілген отырысында берген тапсырмаларын орындау жөніндегі шараларды да қамтиды.

Дағдарысқа қарсы жоспар 2 бөлімнен тұрады:

1) Мемлекет басшысы 2015 жылғы 30 қарашадағы Қазақстан халқына Жолдауында айқындаған **5 негізгі бағыт** шеңберінде жаңа құрылымдық экономиканы қалыптастыру;

2) **экономиканың өсуін және оған кредит беруді ынталандыру бойынша жедел шаралар.**

Мемлекет басшысының тапсырмаларына сәйкес жаңа құрылымдық экономиканы қалыптастыру үшін мынадай шаралар көзделіп отыр:

Бірінші бағыт. Қаржы секторын тұрақтандыру.

1) Ұлттық Банк пен Үкіметтің орта мерзімді перспективадағы негізгі мақсаты **инфляцияны 2016-2017 жылдары 6%-8%-ға дейін,**

2018 жылы **5%-7%-ға дейін**, 2019 жылы **4%-6%-ға дейін** және 2020 жылы **3%-4%-ға дейін төмендету** болып табылады.

2016 жылғы сәуірде базалық пайыздық мөлшерлемені **икемді өзгерту тетігі енгізілетін болады, ол баға тұрақтылығын қамтамасыз етуге және инфляция деңгейін төмендетуге** бағытталады. Бұл ақша-кредит саясаты операцияларының тиімділігін арттыруға және оның ақша нарығының мөлшерлемелеріне ықпалын күшейтуге мүмкіндік береді.

Ағымдағы жылдың қарашасында валюта нарығындағы төрелік және алыпсатарлық мәмілелерді азайту үшін Ұлттық Банк белгіленген диапазонда пайыздық мөлшерлемелер дәлізін қолдау жөніндегі бұрын мәлімдеген міндеттемелерінен бас тартты.

Анықтама ретінде: Ұлттық банк ақпаратына сәйкес Brent маркалы мұнайдың бағасы барреліне 30-40 АҚШ доллары диапазонында сақталған жағдайда бір АҚШ долларына теңгенің айырбас бағамы жақын арада 335-350 теңге деңгейінде сақталады. Егер мұнай бағасы барреліне 30 АҚШ долларынан төмендеп кетсе рубль бағамы ағымдағы деңгейінен 10%-ға әлсірейді, бұл жағдайда теңге бағамының өзгеруі мүмкін.

2) Жұмыс істемейтін кредиттер тұрғысынан банк секторының барлық субъектілеріне жүргізілген күйзеліс-тестілеудің нәтижелері бойынша қаржы секторының тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін 2016 жылғы қыркүйекке дейін оларды мойындау және есептен шығару жөніндегі шаралар қабылданатын болады.

3) Зейнетақы жинақтарының кірістілігін арттыру мақсатында 2016 жылғы наурызға дейін зейнеткерлік активтерді инвестициялау тәсілдері қайта қаралатын болады және 2016 жылғы шілдеге дейін зейнетақы қорларының активтерін қазақстандық немесе шетелдік жекеменшік компаниялардың басқаруына беру тетіктері әзірленетін болады.

2016 жылы **Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, Проблемалы кредиттер қоры** және басқа да қаржы институттары **Ұлттық Банктің бақылауынан** шығарылады.

4) Экономиканы долларсыздандыру мақсатында Ұлттық банк Үкіметпен бірлесіп **экономиканы долларсыздандыру** және корпоративтік құнды қағаздар нарығын дамытуды және биржалық

сауданы теңгелей қаржы құралдарымен ынталандыруды, ел аумағында сатылатын тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің бағаларын және олардың жарнамасындағы бағаларды **ұлттық валютамен ғана** белгілеуді және көрсетуді қоса алғанда, **теңге құралдарының тартымдылығын** арттыру жөніндегі шаралар кешені қабылданатын болады.

5) Төлемдер мен ақша аударымдарын жүзеге асырудың мерзімдерін қысқарту және төлем қызметтерін ұсынудың ашықтығын арттыру мақсатында төлемдер мен ақша аударымдарын жүзеге асырудың тәртібі мен талаптарын оңтайландыру үшін «Төлемдер және төлемдік жүйелер туралы», «Кейбір заңнамалық актілерге төлемдер және төлемдік жүйелер мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңдардың жобалары әзірленді.

Екінші бағыт. Бюджет саясатын оңтайландыру

Мемлекеттік шығыстарды **қатаң үнемдеу**, олардың **тиімділігін арттыру** және Ұлттық қордың қаражатын **ұтымды пайдалану** бюджет саясатының негізгі мақсаттарына айналады.

1) Осыған байланысты, 2016 жылғы сәуірге дейін **Ұлттық қор қаражатын қалыптастыру мен пайдаланудың жаңа тұжырымдамасының** және **Бюджет кодексінің** жобалары жаңа редакцияда әзірленетін болады.

2) **2016 жылғы наурызға дейін** Бюджет кодексіне қолма-қол ақша тапшылығын жабу үшін **жергілікті атқарушы органдардың үш жылға дейінгі мерзімге Үкіметтен қарыз алуын** көздейтін толықтырулар енгізілетін болады.

3) 2017-2019 жылдарға арналған республикалық бюджетті қалыптастыру барысында 2016 жылғы сәуір-тамызда **тиімсіз шығыстарды және жеке сектор қаржыландыруы мүмкін шығыстарды алып тастау** арқылы **бюджет шығыстарын оңтайландыра** отырып, **республикалық және жергілікті бюджеттік бағдарламаларға толық ревизия** жүргізілетін болады.

4) Бюджеттен күрделі шығындарды қаржыландырудың **сервистік моделін** қолдану мүмкіндігі үшін 2016 жылғы наурызға дейін үлгілік **сервистік келісімшарт** әзірленетін болады.

5) Жалпы сипаттағы трансферттер туралы заң жобасын әзірлеу кезінде республикалық бюджеттен бөлінетін нысаналы трансферттер есебінен **барлық жергілікті инвестициялық**

жобаларды қаржыландыру 2017 жылдан бастап толықтай жергілікті деңгейге берілетін болады.

6) Салық жүйесін түбегейлі реформалау мақсатында қосылған құн салығының орнына сатудан түсетін салықты енгізуді, салық режимдерін үш деңгейге дейін оңтайландыруды, тиімсіз салықтық жеңілдіктерді жоюды, сондай-ақ салық саласының ашықтығы мен салықтық әкімшілендіру тиімділігін арттыруды көздейтін **біріктірілген Салық және Кеден кодексінің жобасы 2016 жылғы 1 қыркүйекке дейін** Парламентке енгізіледі.

Үшінші бағыт. Жекешелендіру және экономикалық бәсекелестікті ынталандыру

Бәсекелестіктің жоғары деңгейі мен басым жеке сектор – Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы дамыған елдерінің экономикалық жетістіктерінің негізі.

1) Үкімет **2015 жылы 22 желтоқсанда Yellow Pages Rules** қағидаттарына сәйкес акцияларының елу пайызынан астамы мемлекетке тиесілі заңды тұлғалар жүзеге асыра алатын **қызмет түрлерінің тізбесін бекітті**. Бұл тізбе **306 (47%) қызмет түріне** қысқартылып **346 қызмет түрінен** тұрады.

2) **Бәсекелестік пен жеке капиталды дамытуды ынталандыру** үшін 2016 жылғы ақпанға дейін **монополияға қарсы ведомствоның мәртебесі** мен оның жұмыс тәртібін айқын регламенттей отырып, **монополияға қарсы заңнаманы Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы стандарттарына** сәйкестендіруді көздейтін заң жобасы әзірленетін болады.

3) 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап үстем немесе монополиялық жағдайға ие **Нарық субъектілерінің мемлекеттік тізілімі жойылатын** болады.

4) 2016-2017 жылдары табиғи монополиялардың базалық субъектілері **шекті (ұзақ мерзімді) тарифтер бойынша** жұмысқа көшірілетін болады.

5) Экономикадағы мемлекеттің рөлін төмендету жөніндегі Мемлекет басшысының тапсырмасын орындау үшін **мемлекет иелігінен алу және жекешелендіру** бойынша ауқымды жұмыс жүргізілетін болады.

4 желтоқсанда Мемлекет Басшысы қол қойған, мемлекеттік және квазимемлекеттік сектор объектілерін мемлекет иелігінен

алуды және жекешелендіруді жандандыруға бағытталған Заңды (4.12.2015ж. №435-V ҚРЗ ҚР кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік сатып алу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы) ескере отырып, жекешелендіруге, активтерді әділ нарықтық құнымен сатуға, **шектеулер алып тасталды**, сондай-ақ қазақстандық және шетелдік инвесторлардың жекешелендіруге барынша көп қатысуы үшін жағдайлар жасалған.

2015 жылғы 25 желтоқсанда Үкімет жаңа Жекешелендірудің 2016 – 2020 жылдарға арналған кешенді жоспарын мақұлдады, оның шеңберінде тізбелер бекітілді:

– Республикалық меншіктегі 65 неғұрлым ірі компаниядан, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры, «Бәйтерек» акционерлік қоғамы және «ҚазАгро» акционерлік қоғамы тұратын мемлекеттік және квазимемлекеттік секторларының жекешелендіру объектілерінің тізбесі;

– «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы құрамына кіретін, 173 компаниядан тұратын еншілес және тәуелді ұйымдар тізбесі;

– 545 ұйымнан тұратын жекешелендіру, мемлекеттік-жекеменшік әріптестік, жойылу нәтижесінде өзектілендірілген қолданыстағы Бәсекелі ортаға берілетін объектілер тізбесі, оның ішінде:

- республикалық меншіктегі – 49 ұйым;
- коммуналдық меншіктегі – 367 кәіспорын;
- «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қорын қоспағанда ұлттық басқарушы холдингтердің, ұлттық холдингтердің, ұлттық компаниялардың 129 еншілес тәуелді компаниялары.

2016 жылғы 1-ші тоқсанда иеліктен шығаруға жатпайтын объектілердің тізбесін қысқартылады және барлық акционерлердің квазимемлекеттік сектордың иеліктен шығарылған активтерді сатып алуға басым құқықтарын алып тастауды көздейтін Заң жобасы әзірленеді.

6) 2016 жылғы қаңтарда жекешелендіру процесін сүйемелдеу және мониторингілеу үшін халықаралық консультанттарды тарта отырып, Үкімет жанынан арнайы **Жобалық офис (Delivery unit)** құрылатын болады, сондай-ақ Бірыңғай ақпараттық саясат шеңберінде әрбір нақты кәсіпорынның мақсатын жіті сипаттай отырып, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры», «ҚазАгро» және

«Бәйтерек» акционерлік қоғам объектілерін қоса алғанда жекешелендіру бойынша **кең ауқымды PR-кампания жоспары** әзірленетін болады.

7) 2016-2018 жылдары ішінде **«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамын өзгерту** жалғасатын болады. Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес 2016 жылғы желтоқсанға дейін «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы, «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамы, «КазАгро» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамы активтері бәсекелі ортаға көшкеннен кейін, оларды шағын холдингтер етіп **қайта құру бойынша ұсыныстар** дайындалатын болады.

8) 2016 жылғы мамырда жүргізілген талдаудың нәтижелері, қажет болған жағдайда бойынша **заңдастыру** шарттары және оның қатысушыларына кепілдіктерді күшейту бойынша ұсыныстар енгізілетін болады.

9) **Оңалту және банкроттықтың**, сондай-ақ төлем қабілетсіздігін реттеудің жаңа тетіктерін іске асыру мақсатында 2016 жылғы қаңтарда тиісті **Іс-қимыл жоспары** қабылданатын болады және наурызға дейін **жеке тұлғалар банкроттығы институтын** енгізу бойынша заң жобасының тұжырымдамасы әзірленетін болады.

Төртінші бағыт. Жаңа инвестициялық сасаттың негіздері

1) Ел экономикасына **инвестиция тартуды жандандыру** үшін 2016 жылғы 1-ші тоқсанда **Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы стандарттарына сәйкес инвестициялық ахуалды жақсарту жөнінде** шараларды көздейтін **Егжей-тегжейлі жоспар** қабылданатын болады.

Осы жұмысты ұйымдастыру үшін 2016 жылғы қаңтарда **Үкіметтік және өңірлік кеңестер** құрылатын болады.

2) 2016 жылғы шілдеге дейін **2020 жылға дейін өңірлерді дамыту бағдарламасы** шеңберінде шағынкластерлерді дамытуды қоса алғанда, **6 макроөңірді** (Оңтүстік, Солтүстік, Орталық-Шығыс, Батыс, Алматы және Астана) **инвестициялық дамытудың бағдарламалары** әзірленетін болады.

3) 2016 жылғы наурызға дейін үкіметтік қарыз алу деңгейін төмендету үшін **мемлекеттік кепілдіктерді ұсыну рәсімдерін**

жеңілдету, оның ішінде **транштар бойынша және жеке меншік жобалар үшін сенімді агентті енгізу** мақсатында бюджеттік заңнамаға өзгерістер енгізілетін болады.

4) Жаңа «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңның шеңберінде **ұзақ мерзімді келісімшарттарды үш және одан көп жылдарға жасасу** көзделеді, бұл жеке сектордың инвестициялық белсенділігін ынталандырады.

5) Мемлекет-жекешелік әріптестік тетіктерін қолдануды жандандыру үшін 2016 жылғы наурызда әртүрлі салалар мен өңірлерде **Мемлекет-жекешелік әріптестік жобаларын іске асыру бойынша жол картасы** қабылданатын болады. 2016 жылғы қаңтарға дейін өңірлерде мемлекет-жекешелік әріптестік жобаларын іске асыру тетіктері және шаралары бойынша **кең ауқымды түсіндіру жұмыстары жүргізілетін** болады.

6) Елдің индустриалды-инновациялық саясаты жаңа жағдайларға бейімделетін болады. Оның шеңберінде өндірістік секторға назар аудара отырып, ағымдағы даму моделінен өнімділіктің өсуіне және жеке бизнестің қатысу үлесінің ұлғаюына негізделген, неғұрлым тұрақты сервистік-индустриалдық модельге көшу жүзеге асырылады. Ол үшін 2015 - 2019 жылдарға арналған **Индустриялық-инновациялық дамытудың мемлекеттік бағдарламасы өзектілендірілетін** болады.

7) 2016 жылғы мамырда Назарбаев Университетінің «Астана бизнес кампус» хайтек-паркі мен Алматы қаласындағы «Алатау» технопаркi базасында тиімді ғылыми-инновациялық жүйені дамыту үшін тиісті **Жол картасы** бекітілетін болады.

8) Бұдан басқа, 2016 жылғы мамырға дейін Білім және ғылым министрлігі Германия, Канада, Австралия және Сингапурдың тәжірибесі бойынша техникалық және кәсіптік білімі бар кадрлар даярлау жөніндегі бірлескен орталықтар құру бойынша ұсыныстар дайындайтын болады.

9) Мемлекет басшысының бастамашылығымен өндірістерді Қытайдан Қазақстанға **көшіру бойынша бірлескен инвестициялық бағдарлама** инвестиция тарту үшін ең маңызды факторға айналады. Бұл бағдарламаның түйінді аспектісі оның 2015-2019 жылдарға арналған «Нұрлы жол» инфрақұрылымдық дамытудың мемлекеттік бағдарламасымен ұштасуы болмақ.

10) 2016 жылы мұнайгаз секторында ірі жобаларды іске асыру жалғасатын болады. 2016 жылғы желтоқсанда «Қашаған» кен орнында коммерциялық өндіру басталатын болады, Каспий құбыр желісі консорциумын кеңейту аяқталады, 2016 жылғы сәуірде «Теңізшевройл» жауапкершілігі шектеулі серіктестігін болашақ кеңейту жобасын белсенді іске асыру басталатын болады және 2017 жылғы желтоқсанда Бейнеу-Бозой-Шымкент газ құбырының құрылысы аяқталатын болады.

2017 жылдың соңына дейін Атыраудағы, Шымкенттегі және Павлодардағы **қазақстандық мұнай өңдеу зауыттарын реконструкциялау және жаңғыртуды аяқтау** жоспарланып отыр, бұл 2018 жылы ішкі нарықты отандық мұнай өнімдерімен толығымен қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

11) Жаңа ресурстық базаны құру және аустралия әдісі бойынша («бірінші келген - бірінші алады») геологиялық барлаудағы заңнаманы ырықтандыруды ескере отырып, шикізат секторын ұзақмерзімді тұрақтандыру мақсатында пайдалы қазбалардың жаңа кен орындарын игеру бойынша жұмыс жүргізілетін болады.

12) Аграрлық сектор Қазақстанның болашақтағы экономикалық өсуінің басты драйверлерінің біріне айналуы тиіс.

2016 жыл ішінде **Аустралия мен Бразилияның тәжірибесі бойынша Дүниежүзілік сауда ұйымының «жасыл себеті»** шаралары арқылы ауыл шаруашылығын дамытудың негізгі назары аграрлық-өнеркәсіптік кешен үшін **инфрақұрылым құру мен жаңа технологиялар** енгізуге ауысатын болады.

2016 жылы **мемлекеттік қолдаудың тиімділігін арттыруға** қолданыстағы субсидиялау жүйесін **реформалау, өсімдік шаруашылығындағы сақтандыруларды жетілдіру және электронды астық қолхаттары жүйесін енгізу** ықпал ететін болады.

Бесінші бағыт. Жаңа әлеуметтік саясат

Мемлекет басшысы 2015 жылғы 30 қарашадағы Қазақстан халқына Жолдауында атап өткен **жаңа әлеуметтік саясат** шеңберінде:

1) Әлеуметтік қамтамасыз ету жүйесін оңтайландыру, әлеуметтік атаулы көмектің жаңа форматын енгізу тәжірибесін кеңейту, ең төменгі күнкөріс деңгейінің шамасын айқындау

әдіснамасын өзгерту, сондай-ақ азық-түлік себетінің құрамын және тамақ өнімдерін тұтынудың ең төменгі нормаларын қайта қарау мақсатында **2030 жылға дейін әлеуметтік даму Тұжырымдамасы** өзектілендірілетін болады.

2) 2016 жылғы наурызға дейін Жұмыспен қамту 2020 жол картасы өзектілендірілетін болады.

3) Ағымдағы жылдың соңына дейін 2016-2019 жылдарға арналған Денсаулық сақтауды дамытудың мемлекеттік бағдарламасы, 2016 жылғы 1 наурызға дейін жаңа Білім және ғылымды дамытудың мемлекеттік бағдарламасының жобасы әзірленеді.

4) 2017 жылдан бастап білім беру саласында «Баршаға арналған кәсіптік-техникалық тегін білім» туралы жаңа жобаны іске асыру басталатын болады.

Құрметті депутаттар!

Әлемдік экономикадағы ахуалдың және Қазақстан экономикасының даму болжамының нашарлауын ескере отырып, 2015 жылы Үкімет экономикалық өсуді ынталандыруға, жұмыспен қамтуды және халықтың кірісін қолдауға бағытталған **қосымша жедел шараларды** әзірледі.

Жедел шаралардың негізгі бағыттары мыналар болады:

1) Экономиканың нақты секторын дәлме-дәл қолдау

Өндірістің және отандық кәсіпорындар өнімі экспортының төмендеуіне жол бермеу мақсатында 2016 жылға кейіннен оларды **бекітілген тізбеге** сәйкес белгілей отырып, магистральдық теміржол желісінің қызметтері мен электр энергиясы тарифтеріне **уақытша төмендету коэффициенттері** ұсынылатын болады.

Отандық тауар өндірушілердің өнімін өткізуді қамтамасыз ету үшін жүйе құраушы және ірі кәсіпорындармен және ұлттық компаниялармен **ұзақ мерзімді келісімшарттар мен меморандумдар** (үш жылдан астам) жасалады, сондай-ақ құрылыста отандық материалдарды пайдалану ынталандырылады.

2) «Нұрлы Жол» мемлекеттік бағдарламасының шеңберінде түйінді инфрақұрылымдық жобаларды белсенді іске асыру

Мемлекеттік бағдарламаның шеңберінде іске асырылатын инфрақұрылымдық жобалар **құрылыс индустриясын дамытуға және тұтастай алғанда экономикадағы іскерлік белсенділік пен жұмыспен қамтуды қолдауға** елеулі мультипликативтік әсер етеді.

Түйінді инфрақұрылымдық жобалардың іске асырылуын жеделдету үшін «Нұрлы Жол» мемлекеттік бағдарламасының шеңберінде **қосымша қаражат** тарту көзделеді.

«Астана-Теміртау» автожолындағы жұмыстарды уақтылы аяқтау үшін (автожолдың бір бағытында екі жолақ бойынша қозғалыстың ашылуы және 2018 жылы «Астана-Павлодар-Семей» жобасының толық аяқталуы) **2016 жылы 75 млрд. теңге** және **2017-2018 жылдары 225,1 млрд. теңге** сомасына мемлекет кепілдігімен **қосымша қарыз** тартылатын болады.

«Нұрлы Жол» мемлекеттік бағдарламасының шеңберінде көзделген Ұлттық қор қаражатын, Халықаралық қаржы ұйымдары, Қытай Эксимбанкі қарыздарын ескере отырып, **қосымша қаражат** тарту **2020 жылға дейін** «Нұрлы Жол – Оңтүстік», «Нұрлы Жол – Шығыс», «Нұрлы Жол – Батыс» түйінді бағыттары және республикалық маңызы бар автожолдар бойынша **8 мың км.** автожолдарды пайдалануға беруге мүмкіндік береді.

3) Шағын және орта бизнесті қолдау

«Бизнестің жол картасы – 2020» бағдарламасының желісі бойынша ағымдағы жылғы 11 желтоқсанда шағын және орта бизнесті қолдау мақсатында Үкімет қаулысы қабылданды, оның шеңберінде айналым қаражатын толықтыру үшін кредиттер бойынша сыйақы мөлшерлемелерін субсидиялауға өңірлерге **7,2 млрд. теңге** сомасындағы, 2016 жылы инвестициялық кредиттерді субсидиялауға және кепілдендіруге – **7 млрд. теңге қосымша қаражат** бағыттталатын болады.

Бұл экономикаға **202 млрд. теңге** сомасындағы кредиттерді тартуға, **өнім өндіруді 418 млрд. теңгеден** астам сомаға ұлғайтуға, кемінде **15 177 жұмыс орнын** сақтауға және құруға, бюджетке **50 млрд. теңге** сомасындағы **салықтардың** түсуін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Шағын және орта бизнеске кредит беруді ұлғайту үшін 2016 жылы **65 млрд. теңге** сомасына Халықаралық қаржы ұйымдарынан, оның ішінде Дүниежүзілік Банктен – **30 млрд. теңге**,

Азия Даму Банкінен – **30 млрд. теңге**, Еуропа Қайта Құру және Даму Банкінен – **5 млрд. теңге** кредит желілері тартылатын болады.

Макроөңірлерді дамытудың инвестициялық бағдарламаларын тиімді іске асыру мақсатында Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасын қолдау құралдары белсенді пайдаланылатын болады.

4) Халықтың тұрғын үйге қолжетімділік деңгейін арттыру

Халықтың тұрғын үйге қолжетімділік деңгейін арттыру үшін 2016-2018 жылдары **алаңы 817 мың шаршы метр** немесе шамамен **13 600 пәтер жалға берілетін тұрғын үй** салу және оны сатып алу қамтамасыз етіледі.

«Тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» акционерлік қоғамы клиенттерінің барлық салымдарына өтемақы беру үшін Үкімет резервінен 2016 жылы 20,9 млрд. теңге және 2017 жылы 16 млрд. теңге бөлінетін болады.

Тұрғын-үй құрылысындағы үлескерлік салымдарды кепілдендіру қорын құру мақсатында «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдинг» акционерлік қоғамының жарғылық капиталын 10 млрд. теңгеге ұлғайту көзделіп отыр.

Бұдан басқа, бюджеттік кредиттеу және субсидиялау тетігі арқылы **298 км жылумен, сумен жабдықтау және су бұру желілері** салынады және реконструкцияланатын болады.

2016-2017 жылдары шетел инвестицияларын тарта отырып, мемлекеттік-жекеменшік әріптестік тетіктері арқылы «ePlanCheck» жобалау сметалық құжаттамаларын **тексерудің автоматтандырылған жүйесі** және құрылыс объектілерін жобалау кезіндегі (BIM-технологиялар) **ақпараттық модельдеу технологиясы** енгізіледі.

5) Агроөнеркәсіп кешендерінің жобаларын іске асыруды жеделдету

Суландыру және гидромелиорация арқылы суармалы жерлерді қалпына келтіру бойынша жобаларды іске асыру үшін 2016-2018 жылдары Халықаралық қаржы ұйымдарынан **153 млрд.**

теңге сомасына қарыздары **мемлекеттік кепілдіктермен** тартылатын болады.

«ҚазАгро» ауыл шаруашылығы өнімдерін, ең алдымен, ет пен сүт өндіру және өндеу жөніндегі басым инвестициялық жобаларын іске асыру мақсатында 2016-2018 жылдары **300,7 млрд. теңге** сомасына мемлекеттік кепілдіктер беру көзделген.

6) Мемлекеттік индустриялық-инновациялық даму бағдарламасының индустриялық жобаларын іске асыру

2016 жылғы наурызда **10 млрд. теңге** сомасында мемлекеттік кепілдікпен берілетін қарыздарды тарту есебінен «Шүлбі ГЭС – Ақтоғай – Талдықорған – Алматы Жоғары кернеулі желі» 500 кВ электр тарату желісі құрылысының жобаларын іске асыру жалғасатын болады.

Сондай-ақ 2016-2018 жылдары «Интеграцияланған газ-химия кешені, 1-фазасы» жобасын іске асыру үшін **556,7 млрд. теңге** сомасында мемлекеттік кепілдікпен берілетін қарыздар тартылатын болады.

2018 жылы Жамбыл облысында «ЕвроХим-Удобрения» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің минералды тыңайтқыштар өндіру зауыты үшін инфрақұрылым салынатын болады, ол үшін республикалық бюджеттен **11,1 млрд. теңге** бөлінеді. Сондай-ақ республикалық бюджеттің **1,5 млрд. теңге** қаражаты есебінен ғарыш аппараттарының жинау-сынақ кешенінің құрылысы аяқталады.

7) Әлеуметтік тұрақтылық және жұмыспен қамтуды қолдау

Жұмыспен қамтуды қолдау мақсатында 2016 жылы өңірлік **Жұмыспен қамтуға жәрдемдесудің кешенді жоспарларын** іске асыру жалғастырылатын болады және кадрларға қажеттілікті айқындау арқылы **жұмыскерлердің босатылуы мен жаңадан құрылатын жұмыс орындарының жиынтық картасы** өзектендіріледі.

2016 жылғы наурызда елдегі әлеуметтік-экономикалық жағдай нашарлайтын болса, **аз қамтылған отбасыларға қосымша нысаналы көмек** көрсету бойынша ұсыныстар енгізілетін болады.

Әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарлары **бағасының өсуіне жол бермеу** үшін 2016-2017 жылдары оларға бөлшек

бағаның шекті мәндері белгіленетін болады, бұл құзыреттілік 2018 жылғы 1 қаңтардан бастап алынып тасталады.

2016-2018 жылдары әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына **тауарлық интервенциялар** жүргізу, ресурстарды тиімді пайдалану және олардың уақтылы толықтыру үшін **тұрақтандыру қорларының** жұмысы жалғасатын болады.

Құрметті депутаттар!

Жалпы алғанда жоғарыда аталған шараларды уақтылы орындау Мемлекет басшысының 2015 жылғы 30 қарашадағы «Қазақстан жаңа жаһандық нақты ахуалда: өсу, реформалар, даму» атты Қазақстан халқына Жолдауында **берген тапсырмаларын тиімді іске асыруды**, елдегі **экономикалық және әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз етуге мүмкіндік береді және тұрақты өсу үшін берік негіз құрады.**

Назарларыңызға рахмет!